

Lukas 2: 20 en 21

En de herders keerden wederom, verheerlijken-
de en prijzende God over alles wat zij gehoord
en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was.
En als acht dagen vervuld waren, dat men
het Kindeken besnijden zou, zoo werd Zijn Naam
genaamd JEZUS, welke genaamd was van den
engel, eer Hij in het lichaam ontvangen was ¹⁾.

Wij hebben hierboven gezien, hoe uitnemend het geloof der herders is geweest, aangezien zij geen afkeer hebben gekregen door het zien van onzen Heere Jezus Christus, neergelegd in de kribbe, als uitgeworpen uit de menschheid. En daarin hebben zij getoond, dat hun geest was opgeheven boven de wereld en dat zij iets anders zochten dan wat tot het geluk van dit wankelende leven behoort. Wij toch weten, dat de Joden gedrenkt waren met de dwaze meening, dat de Verlosser hen in allen voorspoed en rijkdom moest doen bloeien; dat Hij als een Koning zijn moest, die landen en volken veroverde; zelfs de apostelen zijn een tijdlang met die dwaling bevangen geweest. Wanneer wij dan zien, dat het voor de herders genoeg was den Zoon van God in een stal te zien, moet dat ons te meer een reden zijn om hun geloof groot te maken.

Maar dat alles wordt niet alleen verhaald, opdat zij door ons zouden geloofd en geprezen worden, maar opdat wij moeite zouden doen ons naar hun voorbeeld te voegen. Wij hebben zoo voor en na aangestipt, dat zoo'n aanstoot de herders niet heeft verhinderd, den Zoon van God te aanbidden en Hem als hun Zaligmaker aan te nemen, naardien zij hun gedachten bepaald hielden bij de boodschap, die hun door den engel was gebracht. En de zaak wordt ons hier nog beter bevestigd. Want met nadruk zegt Lukas, dat zij God verheerlijkt hebben over alles wat zij gehoord

¹⁾ Calv. Opera, XLVI, 311—324.

en gezien hebben, nl. wat hun door den engel gezegd was. Wij zien dus, dat de herders zooveel winst met het woord, dat hun verkondigd was, gedaan hebben, dat zij vast stonden tegen alles, wat hen kon verleiden en doen afwijken van het geloof, dat zij moesten hebben en dat steunde op onzen Heere Jezus Christus. Al is het een groot voordeel geweest, dat de heerlijkheid Gods hun is geopenbaard en dat zij een heirleger van hemelsche engelen hebben gezien, toch is er slechts een kort woord van onderwijzing geweest. Hoewel wij onzerzijds niet alle dagen zulke visioenen hebben als ons van hen wordt verteld, voorziet God door een ander middel in hetgeen noodig is om ons van Zijn wil te verzekeren, opdat wij een beslist geloof hebben. Want Hij houdt niet op 's avonds en 's morgens onze herinnering op te frisschen aan hetgeen wij reeds gehoord hebben. Wanneer wij dan ook onzen God zoo vaak tot ons hooren spreken, al is het door den mond van sterfelijke schepselen, is er dan eenige verontschuldiging, als wij niet zóó door de leer worden bevestigd, welke ons zoo vaak herhaald wordt, dat wij alle ergernissen te boven komen, waardoor Satan tracht en moeite doet ons van den rechten weg af te keeren? Letten wij dan wel op den regel, die ons hier wordt gegeven, nl. dat wij ons verstand heelemaal moeten onderwerpen aan het Woord van God en daarbij onze gedachten besloten en als gevangen houden. Wanneer wij daartoe gekomen zijn, zullen wij onze winst weten te doen met hetgeen God ons zal openbaren, ook al is het voor onze inbeelding vreemd. Want niet zonder oorzaak zegt Paulus, dat God de wereld door dwaasheid heeft willen behouden, daarmee bedoelend een middel, dat altijd veroordeeld zal worden, wanneer de menschen steunen op hun hersens. En inderdaad, wat is het, dat de Zoon van God (Die de fontein des levens is) hier Zich sterfelijk komt maken, en dat Hij ten slotte een zoo smaadvollen dood ondergaat, dat Hij zelfs door Gods mond wordt vervloekt? Wie zal zich in een zoo wreede zaak kunnen vinden? Want als de menschen den vrijen teugel willen hebben om maar te zeggen wat zij denken en hun meening naar voren te brengen, zal zeker onze Heere Jezus Christus nooit door ons aangenomen worden. Maar wanneer wij deze nederigheid en bescheidenheid in ons omdragen, dat wij aannemen, wat ons door den mond Gods wordt gezegd, en ons geloof heeft daar zijn fundament en wij hebben een toegang en een toeleiding om er op te steunen, dan zullen wij, ook al zouden de dingen op het eerste gezicht afkeerig kunnen maken, toch alles goed in orde en recht-

vaardig en wel gereguleerd vinden, wat God heeft gedaan. Maar (zooals ik al gezegd heb), Gods Woord moet dan heerschen en ons leiden, opdat wij de werken Gods niet verwerpen door onze stoutmoedigheid en roekeloosheid.

Ziet daar in hoofdzaak, wat wij nog te onthouden hebben van hetgeen door Lukas wordt verhaald, dat de herders in den stal gekomen, niet nagelaten hebben God te verheerlijken, ook al hebben zij een klein kind gezien, dat daar als uitgeworpen lag. En waarom? Omdat zij opmerkzaam geweest zijn op de boodschap van den engel. Zóó bleven zij in den band: zoo hebben zij smaak gehad in hetgeen zij anders konden veroordeelen. Alzoo, laat ons beginnen bij het geloof, en weten, dat het geloof uit het gehoor is, zoodat wij, verzakend hetgeen uit onze eigen gedachten opkomt, God hooren spreken en rusten in Zijn zeggen. Intusschen worden wij rechtstreeks vermaand, tot welk einde onze Heere Jezus Christus ons door het Evangelie wordt aangeboden, nl. dat, waar God de oneindige rijkdommen Zijner goedheid laat zien, wij onzerzijds ons beijveren zullen, Zijn heiligen Naam te zegenen en Hem allen lof voor onze zaligheid toe te brengen en ons in Hem te verblijden, zooals daarover boven gesproken is.

Daarop verhaalt Lukas, dat de acht dagen vervuld werden, dat het Kind moest besneden worden, en dat Hem de naam Jezus gegeven werd, volgens hetgeen de engel tevoren bevolen had. Wij hebben hierbij twee punten op te merken. Het ééne is, dat Gods Zoon, hoewel heerschappij en oppergezag hebbend over alle schepselen, Zich toch niettemin aan de Wet en aan de dienstknechtsgestalte heeft willen onderwerpen, opdat wij door Zijne genade bevrijd zouden worden. Dat is het eerste. En het tweede heeft betrekking op den naam Jezus, dat die Hem niet slechts door den engel gegeven is, vóórdat Hij in den moederschoot ontvangen werd, maar dat dit bevestigd is geworden, opdat men Zijn kracht onder de menschen zou kennen en weten waarom Hij door God Zijn Vader gezonden was.

Wat het eerste punt betreft, wordt niet zonder reden door Paulus gezegd, dat onze Heere Jezus Christus, hoewel Hij Gode even gelijk kon zijn, Zich toch heeft willen vernietigen en onze natuur heeft aangenomen. En dan voegt hij er aan toe, dat Hij de gestalte en

positie van een armen dienstknecht en slaaf heeft aangenomen; dat Hij niet in deze Koninklijke waardigheid, die Hem was gegeven, ook naar het vleesch, is verschenen; en verder, dat Hij niet verschenen is in Zijn Goddelijke glorie, die Hij had gehad vóór de schepping der wereld, zooals Hij daarvan in Joh. 17 spreekt. Integendeel, Hij is begonnen in smaad, zoodat gezegd wordt, dat Hij als 't ware geen mensch geacht is, gelijk er van gesproken wordt in Psalm 22, maar als een aardworm was, en zoozeer een smaad van iedereen, dat Hij onze dienstknecht genoemd wordt. God noemt Hem herhaaldelijk Zijn dienstknecht, maar dat heeft Hij nog niet genoeg geacht, want Hij heeft Zich als in ónzen dienst gesteld. Nu mag het waar zijn, dat dit niets afdoet van Zijne majesteit, maar wij hebben altijd dit beginsel vast te houden, dat, naar Gods goedheid aan het licht treedt, wij ook grond hebben Hem te meer te verheerlijken. Want wat is de oorzaak geweest, dat onze Heere Jezus Zich in Zijn verschijning ontdaan heeft van Zijn heerschappij en dat Hij een dienstknechtsgestalte heeft aangenomen? De liefde, die Hij ons toedroeg, en de oneindige genade, welke Hij jegens ons heeft willen aanwenden. Wanneer dan onze Heere Jezus Christus Zich niet vernederd en vernietigd heeft uit noodzaak of dwang, maar Hij heeft het met vrijen wil gedaan, en Hij is daartoe door niets bewogen noch gebracht dan door Zijn onbegrijpelijke liefde die Hij jegens ons had, en door de zorg voor onze zaligheid en door een genade, die niet genoeg kan grootgemaakt worden — wanneer wij dan dat alles hebben verstaan, dan is hier zeker niet de minste reden om Hem te verachten, en Zijn glorie zal daardoor niet verdonkerd worden. Maar temeer moeten wij vervuld zijn van verwondering, waar wij zien, dat God Zijn eenigen Zoon niet gespaard heeft, Die Zijnerzijds Zich zelf als 't ware vergeten heeft om ons te toonen, dat de liefde, welke Hij ons toedroeg, buitengewoon was. Want wanneer Hij zegt, dat Hij gekomen is om dienstknecht der menschen te zijn en hun dienaar, openbaart dat ons, dat Hij niets van Zichzelf heeft gezocht, maar dat Hij gedaan en volbracht heeft al hetgeen tot der menschen zaligheid vereischt was. Daarom betuigde Hij ook onder Zijn discipelen: Ik verkeer in het midden van u als een die dient, Ik heb hier geen uiterlijk aanzien als een meester. Hoewel Hij meester werd genoemd (zooals Hij het in waarheid was) en Zijn discipelen Hem kenden als Dengene, voor Wien alle knie moet gebogen worden, toch zou men zoolang Hij in de wereld verkeerde, zeker geen enkel teeken van koninklijke majesteit gevonden hebben, wanneer

men Zijn staat had gadegeslagen. Hierop hebben wij eenerzijds acht te slaan. Maar wat wij nu hebben te behandelen, is, dat Hij dienstknecht van God Zijn Vader gemaakt is, nl. in onze menselijke natuur. Want men moet altijd tusschen de twee (naturen) onderscheiden. Zietdaar Gods Zoon, Die Zich dienstknecht noemt en zoo door de profeten genoemd is. En hoe? Heeft Hij Zijn Godheid losgelaten, of is er eenige verandering in Zijn Wezen gekomen, hetwelk Hij van alle tijden heeft gehad, één en eenvoudig met God Zijn Vader? Wij zullen niet zeggen, dat in dit opzicht onze Heere Jezus Christus ook maar iets vernederd is, maar omdat Hij ons vleesch heeft aangenomen, daarom heeft Hij vrijwillig Zich onderworpen. En de reden is geweest (zooals Paulus zegt in Gal. 4), opdat Hij ons van de dienstbaarheid der Wet zou bevrijden. En aan dezen kant moeten wij hier beginnen, dat, aangezien de overtreding van onzen vader Adam onze ondergang is geweest, wij door een daartegenover gesteld middel moeten opgericht worden. Want zonder gehoorzaamheid bleven wij neergestort in dien afgrond van vervloeking, waarin wij allen geboren zijn. Zoo moest het dus wel, dat onze Heere Jezus Christus dienstknechtsgestalte aannam om de vereischte gehoorzaamheid te vervullen, om uit te wisschen de rebellie van onzen vader Adam en tegelijkertijd al onze ongerechtigheden.

Daar mogen wij nog wel eens over nadenken en er op letten, dat de taak van Gods Zoon is geweest, ons te verlossen uit de verdoemenis, waarin wij allen gestort waren door den val van Adam onzen vader. Nu kon dat niet geschieden (zooals ik gezegd heb), of Hij moest Zijn gehoorzaamheid aanbrengen, opdat onze weerspannigheid werd uitgedelgd. Zoo is Hij dienstknecht geworden. Maar nu moeten wij nog een stap verder gaan, nl. dat God door de Wet geëischt heeft, wat men Hem verschuldigd was, en telkens heeft voortgehouden, wanneer de menschen ervan afweken, en dat zij vlak ingaan tegen Zijn wil en Zijn gerechtigheid, en dat zij schuldig staan aan den eeuwig dood. Weliswaar zouden wij, ook als er nooit een geschreven Wet was geweest, even goed in den staat des verderfs verkeer, want wij zijn er in geboren en ook worden wij er genoegzaam van overtuigd, aangezien wij heelemaal aan het kwaad zijn overgegeven en verdorven zijn, kortom in al onze gedachten en al onze genegenheden vijanden Gods zijn; Hij moet dus wel onze Rechter zijn. Dat is ook zoo geweest, vóórdat er een geschreven Wet was. Maar de menschen, geneigd als zij zijn zich zelf te vleien en altijd door geveinsdheid zichzelf te dekken, verstaan hun toestand

niet genoeg, totdat die door de Wet ontdekt is. De Wet is dus gekomen om de verdoemenis der menschen te vermeerderen, om hun te toonen, dat allen voor God boosdoeners waren. Kortom, telkens en zoo vaak wij de geboden der Wet lezen, komen grooten en kleinen hun vonnis te hooren, omdat daar gezegd wordt: Vervloekt zal hij zijn, die niet vervullen zal al hetgeen daarin vervat is. En wie kan dat? Zeker is er nooit een na Adams val, van de schepping der wereld af, gevonden. En wanneer de wereld nog honderdmaal langer duurde, toch zou er nooit in een menselijk schepsel volmaaktheid zijn. Naardien het dan zoo staat, zien wij, dat, wanneer God Zijn Wet bekend maakt, zulks evenveel is als wanneer een rechter zich op zijn rechterstoel zette en den boosdoener voor zich liet komen om hem het verdiende vonnis bekend te maken. Ziet, dat brengt de Wet mee. En alzoo, wanneer wij onderworpen bleven aan de Wet, werden wij zeker vooreerst door God vervloekt, daarna des doods schuldig verklaard, zoodat slechts de executie wachtte. Zoo is ons aller toestand wanhopig, gelijk Paulus daarvan in den breede handelt in den brief aan de Galaten en in Rom. 3. Wat bleef er dan alleen over? Jezus Christus moest verschijnen, onderworpen aan de Wet, en daaraan niet onderworpen uit oorzaak van Hemzelf noch aangezien Hij er toe gehouden werd, maar omdat Hij onzen staat had aangenomen en Zich in onze plaats had borg gesteld en Zich tot voornaamsten schuldenaar gemaakt heeft om voor ons te betalen. Daarom zegt Paulus, dat de oude vaders, hoewel zij kinderen Gods waren en de belofte der eeuwige zaligheid hadden, toch als kleine kinderen onder de tuchtroede zijn gehouden, totdat de volheid des tijds is gekomen (zegt hij), d.w.z. de door God bestemde tijd. Ziet dan God, Die Zijn Zoon heeft gezonden (zegt hij), geworden uit een vrouw, en onderworpen aan de Wet, opdat wij er van bevrijd zouden worden, de aanneming tot kinderen verkregen hebbende, maar dan op een andere wijze dan de oude vaders. Want wij kunnen heden God als onzen Vader openlijk aanroepen.

Wij zien dan nu, in welk opzicht deze door Lukas kort verhaalde geschiedenis ons profijt brengt. Hij zegt in twee woorden, dat de acht dagen vervuld waren, dat het Kind moest besneden worden. Alles komt er nu op aan, dat wij weten waarom. Want onze Heere Jezus Christus heeft geen besnijdenis noodig, als wij letten op het doel, waartoe dit sacrament is ingesteld. Want God heeft daarmee twee dingen willen verklaren: vooreerst, dat heel het menselijk geslacht verdorven is, en ten andere, dat

uit ditzelfde geslacht de zaligheid moest komen. Eenerzijds heeft God onder het oog willen brengen, dat de menschen niets dan ellende konden voortbrengen. Want wij hebben gezien, hoe Adam heel zijn geslacht in ellende met zich meegesleept heeft, en hoe wij kinderen des toorns zijn en het beeld Gods zoozeer in ons uitgewischt is, dat wij vervreemd zijn van alle hope des eeuwige levens, en door God niet meer erkend worden en Hij ons verwerpt en ons verfoeit. Ziet dan, wat aangeduid werd door het zichtbare sacrament onder de Wet, opdat de menschen belijden moesten, dat uit hun zaad en uit hun geslacht niets dan enkel vervloeking kon voortkomen. Maar zoo is het niet geweest bij onzen Heere Jezus Christus. Wel is Hij ontvangen uit Adams zaad, zooals wij gezien hebben, maar niet in den gewonen weg. Want Hij is ontvangen van den Heiligen Geest en toen in alle zuiverheid, in gehoorzaamheid aan God Zijn Vader gewijd, zóó dat er geen bezoedeling, vlek of smet aan Hem geweest is. Hij had dus niet noodig, wat Hemzelf betrof, besneden te worden om deze reden. Kortom, Hij was niet alleen zuiver van alle besmetting en onaangetast door de zonde van Adam, maar Hij is de fontein van zuiverheid geweest om de anderen te reinigen, en het gezegende zaad, waardoor wij allen gezegend zijn geworden.

Dan had de besnijdenis nog een ander doel, als ook wordt gezegd, dat God aan de Joden heeft willen toonen, dat zij hun zaligheid daar moesten zoeken, vanwaar hun verderf gekomen was. Want God had hen wel uit den afgrond des doods door een engel kunnen uittrekken, als Hij gewild had, maar Hij heeft dienaangaande anders bevolen, nl. dat het geschieden moet door een mensch, zooals Paulus in Rom. 5 zegt. De dood heeft zich tot allen uitgestrekt, daarom is er een mensch gezonden, nl. onze Heere Jezus Christus, Die alles hersteld heeft. Zoo is dan de besnijdenis een teeken geweest, dat de Joden door God werden aangenomen. En door welk middel? Door het menschelijk zaad. En hoe? Dit zaad is toch vervloekt. Ja wel, maar er is een uitzondering in den persoon van onzen Heere Jezus Christus, en hoewel Hij geboren is uit het menschelijk zaad, toch is Hij altijd zuiver en gaaf gebleven, want Hij is het onbevleete lam Gods, dat door geen besmetting of vuil bezoedeld is geweest. Moest dus Jezus Christus besneden worden om reinheid weder te verkrijgen? Die had Hij niet verloren. En alzoo zien wij, dat de besnijdenis niet bij Hem paste.

Een tweede reden noemt Paulus nog in Rom. 4, dat de besnijdenis geweest is een zegel der rechtvaardigheid des geloofs.

Moest Hij nu van elders gerechtvaardigd worden, vermits wij aan Hem ontleenen alles wat dient om ons te rechtvaardigen? En naardien Hij allen die gelooven in Zichzelf rechtvaardigt door middel van het Evangelie, moest Hij daartoe eenige nieuwe gerechtigheid verwerven? Zekerlijk niet, maar alles geschiedt ter oorzaak van ons; en zoo ook, toen Hij wilde gedoopt worden (zooals wij dat later zien zullen), is ook dit geschied, omdat Hij zelf het noodig had of om daarvan eenig profijt te ontvangen? Neen. De doop is ons een teeken, dat wij worden gereinigd door Zijn bloed. En dat veronderstelt, dat wij bezoedeld zijn en dat wij van den moederschoot af slechts enkel besmetting aanbrengen, die ons bij God gehaat moet maken en verfoeilijk. Nu is Jezus Christus gedoopt, maar dat is, om met ons den doop gemeenschappelijk te hebben en opdat wij heden weten, wanneer wij dit sacrament ontvangen, dat wij in Hem ingeënt worden. Zoo spreekt Paulus er ook van in Efeze 5, dat ik al aangehaald heb. Daarop doelde onze Heere Jezus ook, toen Hij wilde gedoopt worden. Daarom zeide Hij ook tegen Johannes den Dooper: het betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen, met dit woord beteekenend, dat Hij Zich aan geheel zulk een staat moest onderwerpen, als Zijn Vader Hem bevolen had. Kortom, wanneer ons verhaald wordt, dat onze Heere Jezus Christus besneden is, verstaan wij het dan, dat Hij ons ontheven heeft van den last, die ons moest neerdrukken, en dat wij in dien weg ervan bevrijd zijn geworden. En verder, wij hebben niet alleen te letten op het zichtbaar en uitwendig teeken, dat Hij voor één keer heeft aangewend, maar ook op de onderwerping aan de Wet, zooals wij daar reeds even op gewezen hebben. Want inderdaad diende de besnijdenis om de Joden te verplichten, heel de Wet te houden, als hadden zij voor God en menschen uitgesproken, dat zij moesten vervullen alles wat God had bevolen, of anders zich jegens Hem des doods schuldig zouden maken. Daarom zegt Paulus, dat zij, die besneden worden, zich vervreemden van onzen Heere Jezus Christus en dat Hij hun niets nut is. En waarom? Het houdt zooveel in, alsof zij verloochenden de vrijheid, die Hij voor hen heeft verworven. Leeren wij dan allereerst de genade van onzen Heere Jezus Christus groot te maken, nu het Hem behaagd heeft (Hem die heerschappij en souverain gezag had boven de engelen) Zich voor ons en voor onze zaligheid in dienstbaarheid te begeven. Laten wij het weten, hoeveel wij aan Hem verplicht zijn, en dat dit ons ontvlamme tot zulken ijver om Hem te loven en te dienen en ons aan Hem over te geven, dat het ons heel de wereld doe ver-

geten, en om ons te onttrekken aan onze booze begeerten en te bedenken ons heelemaal aan den dienst te wijden van Hem, Die ons zoo duur verworven heeft.

Ziet dan, wat wij in de eerste plaats hebben op te merken. In de tweede plaats moeten wij leeren kennen de weldaad, die Hij ons verworven heeft, nl. een geruste conscientie te hebben en God vrij als onzen Vader te kunnen aanroepen. Daartoe wekt Paulus ons ook op in het Schriftgedeelte, dat we aanhaalden. Want als wij reenschap moesten afleggen en naar de strengheid der Wet moesten gericht worden, zouden wij allen verloren en verdoemd worden. Het is dus onmogelijk, dat wij ooit rust vonden, dat wij den mond konden openen om ons op God te beroepen, dat wij konden steunen op Zijn goedheid en barmhartigheid, zoolang wij niet tot het inzicht gekomen zijn, dat wij van den vloek der Wet zijn bevrijd, omdat onze Heere Jezus Christus Zich borg voor ons heeft gesteld en voor ons heeft betaald, gelijk wij al hebben aangetoond, door Zich te onderwerpen aan dezen plicht, nl. de Wet te houden, daarmee beginnend met de besnijdenis, opdat Hij in heel zijn leven een zoodanige volmaaktheid zou toonen, dat God met ons verzoend werd.

Nu is het geen geringe zaak, alles te vervullen wat in de Wet is vervat. Wij hebben gezegd, hoe God van ons eischt, wat boven onze krachten en vermogens gaat, zelfs al waren die honderdmaal meer dan het geval is en wij waren niet zoo verdorven en vol opstandigheid als wij het zijn. Er staat, dat wij Hem zullen liefhebben met al onze krachten, met al onze gedachten en genegenheden, met heel ons hart en heel onze ziel. En hoe zullen wij ooit daartoe komen? Al spant een mensch zich tot het uiterste in, toch moet hij altijd weer erkennen, dat er veel zwakheden in hem zijn. Alzoo kan de volmaaktheid nergens anders gevonden worden dan in den Zoon Gods, en daarom moeten wij tot Hem telkens weer de toevlucht nemen, zoo vaak wij verzocht worden mogen door twijfel of wantrouwen, beschuldigd worden door onze zonden, en de Wet van God ons verbijstert. Wanneer wij zoodanige wroegingen en bezwaren hebben, is er geen ander geneesmiddel dan te komen tot wat Lukas ons hier aanwijst, dat Jezus Christus heeft willen besneden worden om de Wet te vervullen, opdat wij ervan bevrijd zouden worden. Weliswaar is Gods Wet niet verbroken en vernietigd om te zeggen, dat men ze heden niet behoeft te houden en zij ons niet meer ten regel is. De Wet van God heeft toch altijd haar gezag, nl. wat haar leer en onderricht aangaat. Maar wat haar gestrengheid betreft, dewelke

was om ons in den afgrond neer te storten, zie, die heeft opgehouden, en God heeft niet gewild, dat zij heden heerschappij over ons zou hebben, zooals zij die zou hebben, als wij er niet van waren vrijgemaakt door het voorrecht, dat we hebben genoemd. Wanneer dan ook onze Heere ons Zijne geboden voorhoudt, hebben we op twee dingen te letten, allereerst, dat Hij ons wil onderwijzen, welke de ware heiligheid is, opdat een ieder niet omzwerfe naar eigen bedoelingen, die men oproept. Leeren wij dan de gehoorzaamheid aan onzen God zuiver te zien, zooals Hij ons daarvan den weg aanwijst door Zijne Wet. Maar dan is er nog een tweede ding, nl. dat de Wet ons allen veroordeelt en ons aantoon, dat wij allen van God verworpen zijn, kortom, zij is voor ons een crimineel proces. En Paulus vergelijkt haar ook in Col. 2 met een publieke acte, waardoor wij bezwaard worden, evenals men de ontvangen inlichtingen te berde bracht tegen een boosdoener, ja het vonnis zelf, om hem te zeggen, dat hij reeds veroordeeld is. Zoo staat het dus met de Wet. Maar in dezen hebben wij de toevlucht te nemen tot onzen Heere Jezus Christus, wetend, dat, al zijn wij nog heel ver van de gevraagde volmaaktheid en al hinken wij bij ons loopen en doen zelfs heel wat misstapen, wij desniettemin door God zullen vrijgesproken worden, aangezien onze Heere Jezus Christus ons vonnis op Zich genomen heeft en Zich vrijwillig en naar eigen wil met dien last beladen heeft, dien wij onmogelijk konden dragen. Zietdaar in hoofdzaak, wat betreft de besnijdenis. En laten wij verder ook verstaan, dat heden de doop ons een getuigenis is, om ons te verzekeren, dat de dienstbaarheid, waarmee de oude vaders zijn bezwaard geweest, weggenomen is en dat zoodanige vrijheid ons is verworven, dat wij met opgeheven voorhoofd als Zijne kinderen tot God kunnen naderen. Weliswaar hebben de oude vaders die genadeweldaad met ons gemeen gehad, maar ze was hun niet zoo volledig geopenbaard. Heden zijn wij in het volle genot ingegaan, sedert onze Heere Jezus Christus in onze plaats heeft willen treden; het is geschied, opdat wij Satan konden belachen, ook al zijn wij arme zondaren, en opdat wij ons kunnen beroemen, dat God ons aanneemt door Zijne genade, en opdat de Wet heden niet met zoo'n strengheid over ons heersche, dat zij ons verdoemt, aangezien wij onze vrijspraak geheel gereed hebben in onzen Heere Jezus Christus.

Nu wordt intusschen gezegd, dat Zijn Naam werd genaamd Jezus volgens hetgeen de engel bevolen had. Hier zien wij, dat het bij de Joden gewoonte was,

de namen te geven, wanneer de kinderen besneden werden, zooals tegenwoordig, wanneer men ze doopt. Die gewoonte is dus niet nieuw, want zij werd reeds vóór de geboorte van Gods Zoon waargenomen. En inderdaad, wij hebben reeds boven gezegd, dat de namen den Joden hebben gediend tot aanmaning, om hen op te wekken tot hetgeen de naam inhield. Zoo is Abraham aldus geheeten, opdat hij de genade Gods zou kennen, die hem bewezen was, nl. dat hij vader van alle geloovigen zou zijn. Nu hebben zij, die later geboren zijn, niet ieder voor zich opnieuw een naam bedacht, maar men heeft de namen der vaders en der voorvaders behouden, zooals wij dat al in Lukas I gezien hebben. Waar het dan zoo is, hebben wij op te merken, dat de Joden altijd dit spoor hebben gevolgd, nl. dat de namen dienden tot onderrichting en aansporing van hen, die ze droegen, en daarom hebben zij ze met de besnijdenis gegeven, opdat de zaak te meer kracht zou hebben, en zij, die op de een of andere manier waren benoemd, wisten dat toen zij Gode waren aangeboden, zij dit onderpand der aanneming hadden ontvangen, dat zij toen in het verbond Gods waren opgenomen. En daarom moet men er te meer aandacht bij hebben, wanneer een naam moet gegeven worden, opdat de kinderen, als zij tot de jaren van man of vrouw gekomen zijn, zullen verstaan, dat zij niet maar eenvoudig gedoopt zijn, maar ook, dat men hun een aandenken gegeven heeft, opdat zij zouden erkennen, dat zij waarlijk behooren tot het huis Gods. Oudtijds heeft men wel namen veranderd; bijv. als iemand werd geadopteerd of wel iemand werd uit slavernij in vrijheid gesteld, dan werd zijn naam veranderd. Nu ontvangen wij, vóór wij nog een naam hebben, de ware vrijheid in de kerk Gods, om te zijn als Zijne huisgenooten, maar de naam komt er dan later bij tot sterkere bevestiging. Alzoo moeten al degenen, die namen hebben, welke iets nuttigs beteekenen, om hen aan te sporen tot de vreeze Gods en hen in het geloof in onzen Heere Jezus Christus te bevestigen, altijd den naam dien zij dragen, met hun doop verbinden.

Intusschen hebben wij op te merken, dat er een speciale reden was bij Jezus Christus. Want dikwijls zullen namen gegeven worden naar den wensch der vaders, en de kinderen zullen er niet aan beantwoorden. Deze zal aan God gegeven en toegewijd worden, die alle juk zal verwerpen; een ander zal genoemd worden in gedachtenis aan God of in gewaarwording van Zijn kracht, en zoo zijn er andere namen (want het dient nergens toe hier een heelen voorraad op

te noemen). En men zal toch zien, dat er slechts opstandigheid en verachting van God is en dat zij alle herinnering aan Hem willen begraven. Men zal zelfs zulken aantreffen, die een eervollen titel hebben en toch aan de waarheid van den titel niet beantwoorden. Zoo zijn er velen, die zich Christelijke en Katholieke Koningen noemen, en toch ziet men het tegenovergestelde. Anderen zullen zich betitelen als koningen van Antiochië en van Jeruzalem. En toch, wat hebben zij eraan? Het is alles slechts belachelijk. Zoo staat het ook met dezulken, die uitnemende en eerbare namen hebben en toch komen zij niets na van wat hun namen inhouden en beteekenen. Laten wij dan opmerken, dat als de Zoon van God Jezus genoemd is, dit niet geschied is naar de inbeelding van menschen noch op goed geluk af, maar het is geschied, omdat God Hem alzoo door den engel heeft genoemd. Nu hebben wij boven verklaard, wat deze naam beteekent, nl. Zaligmaker. Ziet daar de hoofdsom van het Evangelie en bijgevolg van heel het geloof, dat wij hebben te komen tot het Koninkrijk der hemelen, hetwelk besloten ligt in dit woord Jezus. En waarom? Dit houdt in, dat wij allen verdoemelijk zijn en dat er geen middel is om ons uit de ellende, waarin wij verkeeren, uit te halen dan dat Jezus Christus ons is besteld en Hij den titel van Zaligmaker draagt, om te toonen, dat geen verdoemenis zal beletten, dat God ons als Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt. Ziet dan, welke de kracht is van den naam Jezus, nl. dat, wanneer wij alles afgeloopen en afgeredeneerd hebben, en ieder heeft onderzocht wat in hem is, wij bevinden zullen, dat wij verloren en veroordeeld zijn; en dan, dat desniettemin onze zaligheid ons is bereid en God ze ons aanbiedt. En Jezus Christus, die ons tot Zich roept en zoo vriendelijk ons noodt, toont, dat Hij niet tevergeefs Zaligmaker is, maar om het ons te doen gewaarworden. Als nu die naam Hem niet door God was gegeven, welke zou dan de zekerheid van ons geloof zijn en hoe zouden wij ons voordeel met dezen naam kunnen doen? Daarom heb ik dan ook gezegd, dat er een bijzondere reden in Hem was, die Hij niet met de anderen gemeen heeft. Want ieder zal niet aan zijn naam beantwoorden. Maar Jezus Christus is, gelijk Hij het betuigt, de hoop van al degenen, die op Hem betrouwen. Zoo hebben wij dan twee zaken bij dit Schriftgedeelte op te merken, en dat zal het besluit zijn: ten eerste, dat Jezus Christus, in de wereld gekomen zijnde, dadelijk het merkteken der zaligheid heeft meegebracht, als was er een opgerichte banier en zeide God tot ons: Komt onder de schaduw die Ik u ver-

leen, en gij zult verlost worden van de verdoemenis, waarin gij gestort werdt. Ziet dan, hoe wij deze authentieke boodschap van den engel moeten aannemen, die van God zelf gekomen is, en laten wij weten, hoe God getrouw is, en dat allen, die op Hem hopen, niet zullen teleurgesteld worden, en dat deze naam van Zaligmaker, die aan Zijn Zoon gegeven is, zijn werking zal hebben en vervuld zal worden, mits wij hem in geloof aannemen. Denken wij er aan.

Het tweede is, dat Jozef en Maria nagekomen zijn wat hun door den engel bevolen was, en in dezen als getuigen en herauten van Gods genade geweest zijn. Wij moeten dan erkennen de vaderlijke goedheid Gods hierin, dat Hij, Die bevolen had, dat Zijn eeniggeboren Zoon Zaligmaker werd genoemd, heeft gewild, dat dat ruchtbaar zou worden en dat wij het zouden weten, want anders zou het ons niets gebaat hebben. Als Gods goedheid verborgen bleef, wat zou dat zijn? Aangezien wij door het geloof ingang hebben in het Koninkrijk der hemelen, hebben wij ook noodig, dat het Evangelie ons bekend gemaakt wordt, dat wij onderricht worden, waarom Gods Zoon in de wereld gezonden is, wat Hij ons heeft aangebracht, en welk profijt wij nog heden ten dage van Hem hebben. Ziet dan, hetgeen ons aangetoond wordt, wanneer er staat, dat Hij op den dag der besnijdenis Jezus genaamd is, nl. dat niet alleen de engel dien naam heeft aangebracht, maar ook, dat hij heel opmerkelijk is, als een open brief zooals men zegt, en dat God gewild heeft, dat kleinen en grooten zouden weten, waarom God Zijn Zoon in de wereld had gezonden. Laten wij dan zoozeer winst doen met den naam Jezus, dat daarin ligt al ons vergenoegen en onze vreugde, gelijk we reeds hebben gezegd, dat de hoofdsom des Evangelies daarop slaat en heel het wezenlijke onzer zaligheid daarin is besloten. Niet dat wij ze daarin hebben te zoeken gelijk de papisten, maar wij moeten de kracht grijpen, die er mee verbonden is, en, nadat wij onze armoede hebben leeren kennen en wij, wat ons zelf betreft, geen hoop meer hebben, toch niet nalaten moed te vatten, en, waar wij Gods Zoon hebben tot een zoo goed en zeker onderpand, besluiten, dat God niet zal aflaten ons te houden voor Zijn kinderen. En waarom? Omdat er zaligheid is in Zijn Zoon en Hij niet in 't wilde weg spreekt, en juist gewild heeft dat die Naam bekend zou worden, en dat wij zoodanige overtuiging zouden hebben, dat het is om ons door daden te toonen, dat heelemaal, zooals Hij ons beloofd heeft, dat wij verlost zullen worden van de verdoemenis, wanneer wij ons vertrouwen stellen in Zijn eenigen Zoon, Hij ook zoo Zijn arm

heeft uitgestrekt om te vervullen en uit te voeren, wat Hij heeft gezegd. Ziet dan in hoofdzaak, hoe wij nog heden ten dage den Naam Jezus moeten hebben als een hoofdsom van het Evangelie, en (gelijk ik gezegd heb), wanneer wij er op vertrouwen, zij het ons een vesting niet alleen om alle aanvallen van Satan, van de ongeloovigen en afgodendienaars af te slaan, maar om ook het heil te smaken, dat God ons er in aanbiedt; en dat wij weten, hoe Jezus Christus onze Zaligmaker is, d.w.z. dat Hij voor ons aan den dood is prijsgegeven en dat Hij voldaan heeft voor al onze zonden en ongerechtigheden en dat Hij opgewekt is tot onze rechtvaardigmaking; dat wij nu ons leven in Zijn hand stellen, wetend dat Hij er zulk een zorg voor dragen zal, dat wij door Zijn toedoen van een veel beter leven deelgenoot worden gemaakt. Ons verlost hebbend uit helsche smarten, geeft Hij ons nu toegang tot de hemelsche erfenis, welke Hij ons verworven heeft en van welks bezit wij behooren verzekerd te zijn, totdat God ons heeft getrokken uit deze wereld en heeft vergaderd tot Zich, en hetgeen wij heden gelooven, ons geopenbaard wordt.